Michaela Teuchnerová
A corpus-based analysis of a synonym set: *suppose – assume - presume*
Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav anglického jazyka a didaktiky, bakalářská práce, září 2011

Posudek oponenta

Bakalářská práce Michaely Teuchnerové si klade za cíl porovnat synonyma *suppose, assume* a *presume* na základě korpusové analýzy jejich užití. Práce si klade za cíl užití těchto sloves prozkoumat a zjistit, jakým způsobem se liší kontext jejich užití.

Relativně stručná teoretická část se zabývá pojmem synonymum a srovnává jeho pojetí u různých autorů. Autorka se snaží jednotlivé teorie kontrastovat, avšak bylo by pravděpodobně užitečné také upozornit na podobnosti, např. srovnat Lyonsovu *částečnou synonymii* a Crusovu *kognitivní synonymii.* Při výkladu kognitivních synonym D. A. Cruse náhle autorka používá termín *propoziční synonyma* (str. 9, ř. 9 zd.), aniž by vysvětlila jeho vztah k synonymii kognitivní.

V empirické části autorka pracuje s danými slovesy. Nejprve srovnává jejich význam podle výkladových slovníků. Dále používá tezaurus a vizuální tezaurus, které však k definici na základě slovníkových hesel mnoho nepřidávají, protože není jasné, do jaké míry se tato synonyma vztahují ke zkoumanému konkrétnímu významu sloves *suppose, assume* a *presume*. Samotný korpusový výzkum je velmi rozsáhlý. Autorka zkoumá výskyt různých gramatických forem, porovnává pravé i levé kolokáty a pracuje s programem Word Sketch. Z výzkumu vycházejí některá zajímavá fakta, např. to, že se slovesa liší v užití aktíva a pasíva a dále v gramatickém čase, ve kterém se vyskytují. Tyto údaje však nejsou prezentovány v závěru. Jak rozumět větě (str. 22, pod tabulkou) *... suppose is almost never used in passive voice, which corresponds to the fact that as transitive verb, it has four meanings...*? Výsledky výzkumu kolokátů zase poukazují na jiné rozdíly. Při pohledu na výsledky v tabulkách 5-7 lze vyvodit, že *suppose* a *presume* se často vyskytují s osobním podmětem a méně často jsou následovány spojkou *that* (což by mohlo mít spojitost se stylem). *Assume* se proti tomu často vyskytuje v infinitivu a dalších neosobních formách a spojka *that* po něm následuje mnohem častěji. V závěru jsou sice poznámky o rozdílnosti stylu, avšak s těmito konkrétními výsledky autorka nepracuje. Výsledky získané z Word Sketch je těžké interpretovat, protože není jasné, který význam zkoumaných sloves se uplatňuje. Interpretace autorky vztahující se k první části výzkumu založeném na Word Sketch není srozumitelná: jak rozumět textu *However, any of those dictionary synonyms appear among these verbs [...]the verb assume is primarily used in different meanings...*(str. 26).

Z technického a jazykového hlediska je text poměrně špatně zvládnutý. Vyskytuje se mnoho chyb z nedbalosti, které v určitých případech mohou ztěžovat porozumění (např. str. 13, ř. 6 zd.: *they will probably differ in which types they appear...,* str. 14, ř.15: *The second and third meaning...)* Na str. 21 se odkazuje na *Table A (Appendix),* avšak části apendixu nejsou popsány, takže není jasné, kam se odkazuje. V textu se vyskytují překlepy, např. str. 6 má *Lyon* i *Lyns*

místo *Lyons.* V textu jsou také relativně četné gramatické chyby, např. chyby v užití členů (str. 4, ř. 11 *important part*, str. 11, ř. 8 *form*, str. 14, ř. 7 zd. *slightly different meaning*.

I přes tyto nedostatky však práce přináší určité výsledky. Co se týče frekvence, sloveso *presume* je řidší než zbylá dvě. *Suppose* a *presume* se vyskytují spíše ve fikci a poezii, zatímco *assume* v neakademické próze a biografii. Z diskurzního hlediska se *suppose* používá častěji v promluvách uzavírající konverzaci. Rozsahem práce splňuje daná kritéria.

Závěr: Jak vyplývá z výše uvedeného, práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, i když lze mít určité výhrady jak k technické a jazykové stránce, tak k interpretaci některých výsledků. Přesto je však zřejmé, že autorka práci, především vlastní analýze, věnovala mnoho energie a že splnila svůj cíl ilustrovat na korpusovém materiálu rozdíl mezi kognitivními synonymy. K obhajobě ji proto doporučuji a předběžně hodnotím známkou *velmi dobře*.

V Praze, dne 4.9.2011 Mgr. Kateřina Vašků